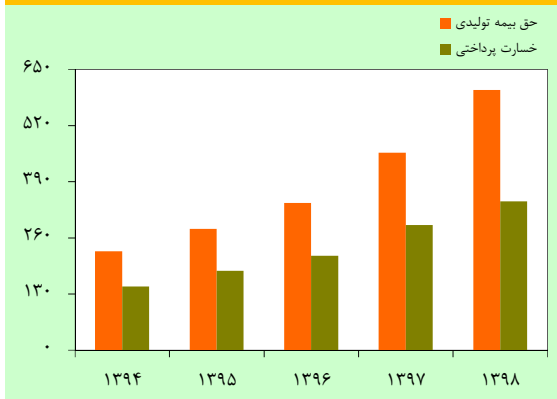

نمودار ۱۷-۱- عملکرد بازار بیمه (هزار میلیارد ریال)

در سال ۱۳۹۸، ضریب نفوذ بیمه^(۵) در مقایسه با سال قبل از آن با ۰/۱ واحد درصد افزایش به ۲/۵ درصد رسید. این نسبت در بیمه‌های غیر زندگی معادل ۲/۱ درصد و در بیمه‌های زندگی (عمر) برابر ۰/۴ درصد بود.

۱۷-۱- عملکرد بازار بیمه

بررسی میزان حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی تا حدودی نشان‌دهنده بازدهی شرکت‌های بیمه در هر رشته بیمه‌ای است. مقایسه این دو شاخص با تعداد بیمه‌نامه و تعداد خسارت، می‌تواند حجم فعالیت شرکت‌های بیمه را در هر رشته بیمه‌ای مشخص کند.

۱۷-۱-۱- حق بیمه تولیدی

در سال ۱۳۹۸، میزان حق بیمه تولیدی شرکت‌های بیمه دولتی و غیر دولتی معادل ۶۰۲/۰ هزار میلیارد ریال بود که

عملکرد بازار بیمه کشور^{(۱)(۲)} در سال ۱۳۹۸ نشان‌دهنده تداوم روند رو به رشد شرکت‌های بیمه بوده است. در سال مورد بررسی، میزان حق بیمه تولیدی^(۳) شرکت‌های بیمه اعم از دولتی و غیر دولتی معادل ۶۰۲/۰ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۳۹۷ معادل ۳۱/۶ درصد رشد داشت. روند صعودی حق بیمه تولیدی در مقایسه با رشد بطئی جمعیت کشور طی سال‌های اخیر موجب شده است تا شاخص حق بیمه سرانه کشور^(۴) نیز از روندی صعودی برخوردار شود، به طوری که حق بیمه سرانه از ۵/۶ میلیون ریال در سال ۱۳۹۷ با رشدی معادل ۲۸/۶ درصد به ۷/۲ میلیون ریال در سال ۱۳۹۸ برسد. از این میزان، ۶/۲ میلیون ریال (معادل ۸۵/۷ درصد) به سرانه بیمه‌های غیر زندگی و بقیه به سرانه بیمه‌های زندگی (عمر) تعلق داشت.

۱- مطالب این فصل براساس «سالنامه آماری ۱۳۹۸ صنعت بیمه» از انتشارات بیمه مرکزی ایران تهیه شده است. به دلیل تغییرات صورت‌گرفته در این سالنامه، آمارهای مربوط به سال‌های قبل در ترازنامه سال ۱۳۹۸، قابل مقایسه با این ارقام در ترازنامه‌های سال‌های قبل نیست.

۲- در سال ۱۳۹۸، شرکت بیمه دولتی ایران و ۲۴ شرکت بیمه غیر دولتی آسیا، البرز، دانا، معلم، پارسیان، توسعه، رازی، کارآفرین، سینا، ملت، دی، سامان، نوین، پاسارگاد، میهن، کوثر، ما، آرمان، تعاون، سرمد، تجارت نو، حکمت صبا، زندگی خاورمیانه و زندگی باران در سرزمین اصلی و ۶ شرکت بیمه حافظ، امید، ایران‌معین، متقابل کیش، متقابل اطمینان متحد قشم و آسماری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مشغول انجام فعالیت بودند. همچنین، ۲ شرکت بیمه اتکالی امین و اتکالی ایرانیان در زمینه عملیات اتکالی فعالیت داشتند. بدین ترتیب تا پایان سال ۱۳۹۸، تعداد ۳۳ شرکت بیمه در کشور فعالیت می‌کردند. شرکت بیمه باران در ابتدای سال ۱۳۹۹ پروانه فعالیت خود را از بیمه مرکزی اخذ نموده است.

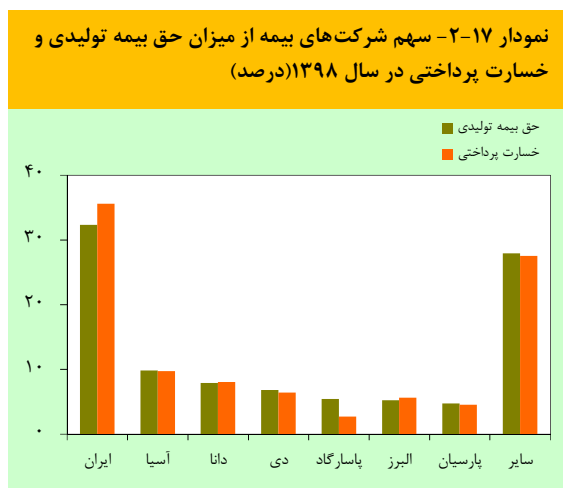
۳- منظور، مبالغ حق بیمه تولیدی بیمه‌نامه‌هایی است که طی دوره مورد گزارش توسط موسسات بیمه صادر شده‌اند. این مبالغ در بیمه‌های غیر زندگی بر مبنای حق بیمه صادره و در بیمه‌های زندگی (عمر) بر مبنای حق بیمه‌های وصولی (دریافتی) لحاظ می‌شود.

۴- حق بیمه سرانه از تقسیم حق بیمه تولیدی صنعت بیمه بر جمعیت هر کشور به‌دست می‌آید.

۵- ضریب نفوذ بیمه، نسبت حق بیمه تولیدی به تولید ناخالص داخلی است.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۸

خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در سال مورد بررسی بابت پوشش ریسک‌های مربوط به رانندگی و اتومبیل (بیمه‌نامه‌های «شخص ثالث و مازاد»، حوادث راننده و بدنه اتومبیل) بود. در این سال شرکت بیمه دولتی ایران به تنهایی ۳۵/۶ درصد از کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه را به خود اختصاص داد. سهم شرکت‌های بیمه غیر دولتی از خسارت‌های پرداختی ۶۴/۴ درصد بود. در این میان، بالاترین سهم در شرکت‌های بیمه غیر دولتی به ترتیب به شرکت‌های بیمه آسیا (۹/۷ درصد)، دانا (۸/۰ درصد)، دی (۶/۴ درصد)، البرز (۵/۶ درصد) و پارسیان (۴/۵ درصد) اختصاص داشت.

۱۷-۱-۳- ضریب خسارت

ضریب خسارت^(۱) بازار بیمه کشور در سال ۱۳۹۸ معادل ۸۳/۸ درصد بود که نسبت به رقم مشابه سال ۱۳۹۷ معادل ۵/۱ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۸، ضریب خسارت رشته‌های کشتی، باربری، «شخص ثالث و مازاد»،

۱- «ضریب خسارت»، حاصل نسبت «خسارت واقع شده» به «حق بیمه عاید شده» است و نشان می‌دهد که چند درصد از حق بیمه‌ها بابت خسارت خطرهای تحت پوشش به بیمه‌گزاران برگشت داده شده یا خواهد شد. «حق بیمه عاید شده» شامل مجموع حق بیمه صادره و تفاضل ذخیره حق بیمه ابتدا و پایان سال است. همچنین، «خسارت واقع شده» عبارت از حاصل جمع خسارت‌های پرداختی و تفاوت بین خسارت‌های معوق انتها و ابتدای هر دوره مالی است.

در مقایسه با سال ۱۳۹۷ معادل ۳۱/۶ درصد رشد داشت. رشته «شخص ثالث و مازاد» با سهمی معادل ۳۴/۱ درصد همانند سال‌های قبل، بیشترین سهم از حق بیمه تولیدی بازار بیمه را داشت. پس از آن، بیشترین سهم به ترتیب به رشته‌های درمان (۲۲/۹ درصد)، زندگی (عمر) (۱۴/۳ درصد)، بدنه اتومبیل (۷/۳ درصد)، مسئولیت (۴/۶ درصد)، آتش‌سوزی (۴/۴ درصد) و حوادث راننده (۴/۴ درصد) اختصاص داشت. در سال مورد بررسی، حق بیمه تولیدی شرکت‌های بیمه در خصوص رشته‌های بیمه‌ای پول و مهندسی با کاهش و برای سایر رشته‌های بیمه‌ای با افزایش همراه بود. در میان حق بیمه رشته‌های مختلف، به ترتیب رشته‌های بیمه‌ای اعتبار، «تفت و انرژی»، هواپیما، کشتی، بدنه اتومبیل و باربری از بیشترین رشد برخوردار بودند.

در این سال شرکت بیمه دولتی ایران سهمی معادل ۳۲/۳ درصد و شرکت‌های بیمه غیر دولتی سهمی معادل ۶۷/۷ درصد از کل حق بیمه‌های تولیدی بازار بیمه را دارا بودند. در این میان، بالاترین سهم در شرکت‌های بیمه غیر دولتی به ترتیب به شرکت‌های بیمه آسیا (۹/۸ درصد)، دانا (۷/۹ درصد)، دی (۶/۸ درصد)، پاسارگاد (۵/۴ درصد)، البرز (۵/۲ درصد) و پارسیان (۴/۷ درصد) اختصاص داشت.

۱۷-۱-۲- خسارت پرداختی

در سال مورد بررسی، میزان خسارت پرداختی بازار بیمه کشور ۳۴۴/۱ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۳۹۷، رشدی معادل ۱۹/۰ درصد نشان می‌دهد. همانند سال‌های قبل، بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در رشته بیمه‌ای «شخص ثالث و مازاد» (۴۰/۵ درصد) پرداخت شد. بعد از رشته مذکور، رشته‌های بیمه‌ای درمان، زندگی (عمر)، بدنه اتومبیل، حوادث راننده و مسئولیت به ترتیب با ۳۰/۵، ۷/۷، ۶/۶، ۵/۵ و ۳/۷ درصد بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه کشور را دارا بودند. در مجموع، ۵۲/۶ درصد از کل

فقره رسید. رشته بیمه‌ای درمان با ۹/۵ درصد کاهش نسبت به سال ۱۳۹۷، بیشترین سهم از کل تعداد خسارت پرداختی بازار (۹۴/۸ درصد) را داشت. پس از آن رشته بیمه‌ای «شخص ثالث و مازاد» با رشد ۳/۷ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۷ معادل ۱/۹ درصد از کل تعداد خسارت‌های پرداختی بازار را به خود اختصاص داد. در مجموع، رشته‌های بیمه‌ای درمان، «شخص ثالث و مازاد» و زندگی (عمر) ۹۸/۵ درصد از کل تعداد خسارت‌های پرداختی بازار بیمه کشور را دارا بودند. بررسی آمار مربوط به تعداد خسارت‌های پرداختی شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد در این سال شرکت بیمه دولتی ایران ۱۵/۹ درصد از کل تعداد خسارت‌های بازار بیمه کشور را پرداخت کرد. در سال مورد بررسی، تعداد خسارت‌های پرداختی شرکت‌های بیمه غیر دولتی با رشد ۳/۳- درصدی نسبت به سال ۱۳۹۷ به ۴۵/۶ میلیون فقره رسید که معادل ۸۴/۱ درصد از تعداد کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه می‌باشد.

حوادث راننده و درمان بالاتر از ضریب خسارت بازار بیمه به ترتیب برابر ۱۳۳/۸، ۱۱۱/۸، ۱۰۷/۰، ۹۷/۴ و ۸۵/۴ درصد و ضریب خسارت سایر رشته‌ها کمتر از ضریب خسارت بازار بیمه بین ۱۳/۸- تا ۶۳/۷ درصد بود. ضریب خسارت شرکت بیمه دولتی ایران در سال ۱۳۹۸ به میزان ۸۷/۳ درصد بود. در بخش غیر دولتی نیز ضریب خسارت ۸۲/۰ درصد بود.

جدول ۱۷-۱- عملکرد بازار بیمه

درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۸	۱۳۹۷	
۳۱/۶	۶۰۲/۰	۴۵۷/۳	حق بیمه تولیدی (هزار میلیارد ریال)
۱۹/۰	۳۴۴/۱	۲۸۹/۱	خسارت پرداختی (هزار میلیارد ریال)
۵/۱ ^(۱)	۸۳/۸	۸۸/۸	ضریب خسارت (درصد)

ماخذ: سالنامه آماری ۱۳۹۸ صنعت بیمه، بیمه مرکزی ایران
۱- واحد درصد

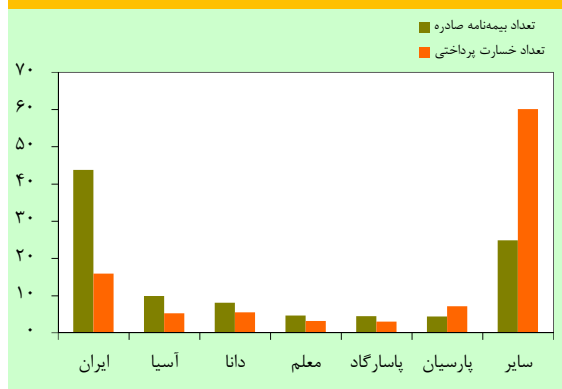
۱۷-۱-۴- تعداد بیمه‌نامه صادره

در سال ۱۳۹۸، بازار بیمه کشور حدود ۶۳/۰ میلیون فقره بیمه‌نامه صادر نمود که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۲/۷ درصد رشد داشت. از مجموع بیمه‌نامه‌های صادره، ۳۶/۴ درصد به بیمه «شخص ثالث و مازاد» اختصاص داشت. در مجموع، ۷۸/۷ درصد از کل بیمه‌نامه‌ها در این سال مربوط به بیمه‌نامه‌های اتومبیل («شخص ثالث و مازاد»، حوادث راننده و بدنه اتومبیل) بود. در این سال تعداد بیمه‌نامه صادره «شخص ثالث و مازاد» بیشترین سهم از رشد (۱/۰ واحد درصد) را در بین رشته‌های بیمه‌ای داشت. بررسی آمار مربوط به تعداد بیمه‌نامه‌های شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد که شرکت بیمه دولتی ایران ۴۳/۷ درصد از کل بیمه‌نامه‌های بازار بیمه کشور را صادر کرد. تعداد کل بیمه‌نامه‌های صادره شرکت‌های بیمه غیر دولتی در سال ۱۳۹۸ با ۴/۸ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۷ به ۳۵/۵ میلیون فقره رسید که معادل ۵۶/۳ درصد از کل بیمه‌نامه‌های صادره بازار بیمه می‌باشد.

۱۷-۱-۵- تعداد خسارت پرداختی

تعداد خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در سال ۱۳۹۸ با ۱۰/۹ درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن به ۵۴/۲ میلیون

نمودار ۱۷-۳- سهم شرکت‌های بیمه از تعداد بیمه‌نامه‌های صادره و تعداد خسارت پرداختی در سال ۱۳۹۸ (درصد)

۱۷-۲- شرکت‌های بیمه

در سال مورد بررسی، رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه از نظر تولید حق بیمه در مقایسه با سال ۱۳۹۷ تغییر کرد و شرکت‌های بیمه ایران، آسیا، دانا، دی، پاسارگاد، البرز و پارسیان به ترتیب ۳۲/۳، ۹/۸، ۷/۹، ۶/۸، ۵/۴، ۵/۲ و ۴/۷ درصد از حق بیمه بازار را به خود اختصاص دادند. همچنین، سهم شرکت‌های بیمه ایران،

